

Pracovní list v rámci aktivit Zlaté stuhu (www.zlatastuha.cz)

vytvořila Nina Rutová

3333 km k Jakobovi

Petra Braunová

Věk: Od 12 let výše...

Úryvek z knihy budí mnoho otázek, díky nimž si možná děti budou chtít přečíst celou knihu.

Beletristická kniha **pro čtenáře od 12 let** – jejímž hrdinou je patnáctiletý chlapec, který si píše cestovní deník. Před prázdninami dostane totiž od táty, s kterým nežije od dvou let, nečekanou a nevšední nabídku – dobrodružnou výpravu přes několik států, končící ve Španělsku. Je to Cesta svatého Jakuba s cílem v Santiagu de Compostela. Musí se ovšem ujet 3333km – na kole! A při takové cestě se toho stane i prohodí poměrně dost.

Evokace před četbou výňatku (jedné kapitoly)

Přečteme, promítneme či rozdáme dětem anotaci ke knize (viz výše) a položíme jim otázku, o čem všem asi otec se synem při tak dlouhé cestě hovoří. Nápadů si děti řeknou ve dvojicích, pak je vyzveme ke sdílení v celé skupině.

DVA NÁMĚTY PRO TICHOU ČETBU ÚRYVKU

S úryvkem (deníkovým záznamem) doporučujeme pracovat formou DVOJITÉHO ZÁPISNÍKU nebo metodou FILOSOFIE PRO DĚTI. Obě metody umožňují dětem vyjadřovat se k různým tématům, která jsou v úryvku obsažená a dovolují každému sdílet s ostatními jen to, co sám chce.

Dvojitý zápisník (podvojný deník)

Charakter metody

Metoda dvojitého zápisníku umožňuje čtenářům písemně reflektovat text. V prvé řadě to pro čtoucího člověka znamená být v průběhu čtení vnímavý vůči vlastním citovým i myšlenkovým reakcím. Text nám může něco připomenout, s něčím v nás rezonovat nebo nás naopak popudí atp. Cílem je tedy propojovat text se svými vlastními vědomostmi, prožitky, asociacemi a otázkami a ty nejsilnější si zapsat a okomentovat je – také písemně. Formou dvojitého zápisníku lze číst libovolně dlouhé texty včetně celých knih. Doporučuje se dělat si zápisky již v průběhu četby, nikoliv až na závěr, ale je to jen doporučení, nikoliv pravidlo.

Popis metody

Volnou stránku rozdělíme svislou čarou na dvě poloviny. Na levou stranu si vypisujeme slova, věty, ucelené myšlenky, pasáže, které nás zaujaly. Na pravou stranu si k nim zapisujeme svůj komentář.

Dvojitý zápisník

Citace z textu:	Vlastní komentáře:

Se zápisky v dvojitém zápisníku můžete ve skupině pracovat několika způsoby

1. Vyzveme děti, aby své zápisky sdílely ve dvojicích, kdo chce, může je sdílet pak také v celé skupině. Při skupinovém sdílení by se měl učitel zdržet svého vlastního komentáře k zápisům žáků.

Poznámka: Mají-li před sebou žáci tentýž text, usnadníme jim orientaci v textu číslováním řádků. K citaci si pak žáci poznamenají číslo řádku, které oznámí ještě před četbou citace. Všichni pak mají citaci na očích a mohou se lépe soustředit na slyšený komentář.

Trojité zápiskník

Zadáme práci (nejlépe již na začátku) formou trojitého zápisníku, to znamená, že papír si studenti rozdělí na tři části a počítají s tím, že k jejich výpisku a komentáři se někdo (spolužák nebo učitel) vyjádří písemně. I trojité zápisy je vhodné pak sdílet s celou skupinou (na bázi dobrovolnosti).

Citace z textu	Vlastní komentář(e)	Komentář(e) spolužáka

Použitý zdroj: Program Čtením a psaním ke kritickému myšlení.

FILOZOFIE PRO DĚTI

je poměrně náročná diskusní technika, avšak děti se při ní učí mnoha komunikačním dovednostem.

- hledají v textu témata, která je skutečně zajímají
- hledají přesnou formulaci „filozofické otázky“, tj. takové, na kterou není snadná odpověď
- účastní se aktivně diskuse
- vyhodnotí diskusi

Postup

- Po evokaci (viz výše) rozdejte dětem text – přečtou si ho.

- Vyzvěte žáky, aby si poznamenali, co je v textu zaujalo, překvapilo, jaké otázky je napadají a jaké náměty by chtěli prodiskutovat. (Autor metody Matthew Lipman tento moment nazývá zamyšlení.)
- Postřehy ať děti sdílejí nejprve ve dvojicích, ve čtveřicích formulují otázky a zapíší je na tabuli.
- Postupně se o nich diskutuje v celé třídě.

U dětí se s napsanými otázkami pracuje po dobu několika dní a měly by být probrány všechny, aby byly uspokojeny všechny děti. Někdy můžeme dětem zadat na některou z otázek esej k domácímu vypracování apod.

Předpokládané otázky k publikovanému úryvku

Je opravdu lepší psát dopisy, než si volat a psát SMS? – Jak dát rodičům najevo, že už nebudou o nás dětech vědět všechno a přitom to neznamená, že se děje něco špatného? – Jak komunikovat s rodiči? – Co by mohlo vést k rozpadu Evropské unie? – Opakují se dějiny? – Co může znamenat věta „Chlap když se doopravdy zamiluje, chová se jako kretén.“? - ....

Líbila se ti kniha? Psal/a sis také někdy cestovní deník? Můžeš napsat autorce své postřehy a chceš-li o autorce nebo o knize vědět něco dalšího, připiš také otázky.

Petře Braunové můžeš napsat na tuto adresu: petrabraunova@seznam.cz

---